

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 4 rozhodl samosoudcem Lubomírem Novákem ve věci žalobce
zast. Mgr. Martinou Urbanovou,
advokátkou v Brně, Kalvodova 88/1, proti žalované České spořitelně a.s. IČ 45244782 se sídlem Praha 4,
Olbrachtova 1929/62, zast. Mgr. Romanem Vojtou, advokátem v Praze 1, Křižovnické nám. 193/2, o
zaplacení částky 100,- Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

Žaloba, kterou se žalobce na žalované domáhal zaplacení částky 100,- Kč spolu s úrokem z prodlení
ve výši 7,5% ročně od 22.12.2012 do zaplacení, se zamítá.

Žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení v částce 4.356,- Kč do 3 dnů od právní moci
rozsudku na účet Mgr. Romana Vojty, advokáta v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce žádá na žalované tuto částku z bezdůvodného obohacení, které vzniklo tak, že spolu
s uhradil žalované neplatně sjednaný poplatek za správu a vedení úvěrového účtu ve
výši 200,- Kč. K tomu uvedl, že uzavřel spolu s žalovanou smlouvu o úvěru
ve výši 1.173.498,- Kč, přičemž se kromě jiného zavázal platit žalované měsíčně částku 200,- Kč za správu a
vedení úvěrového účtu. Klienti tento poplatek pravidelně platili, mimo jiné tuto částku, která byla žalobci
1.10.2012 stržena z jeho běžného účtu a převedena úvěrový účet žalobce. Žalobce má zato, že poplatek byl
sjednán neplatně pro jeho neurčitost, neboť není zřejmé, co má být obsahem služby správa a vedení
úvěrového obchodu. Žalobce se domnívá, že po poskytnutí úvěru již žalovaná nemá co spravovat, neboť
pouze přijímá peníze v dohodnutých splátkách. Úvěrový účet vede žalovaná pouze ve svém vlastním zájmu,
aniž by z toho pro klienta vyplývalo nějaké plnění nebo služba. Neplatnost tohoto ujednání opírá o ust. § 55
odst. 2 o.z., když dovozuje, že v tomto případě nešlo o cenu hlavního plnění.

Žalovaná navrhlá zamítnout žalobu, neboť má za to, že poplatek za správu a vedení úvěrového
obchodu (od 6.9.2012 poplatek za správu úvěru) byl sjednán platně, neboť je součástí ceny úvěru, na kterou
žalobce dobrovolně přistoupil. Cenové ujednání samo o sobě nečiní smlouvu neplatnou a nepodléhá
soudnímu přezkumu.

Soud provedl důkaz smlouvou o úvěru, které zjistil, že žalobci spolu byl poskytnut úvěr ve výši 1.173.498,- Kč za účelem koupě bytové jednotky č. 100/111, která byla v době poskytnutí úvěru v režimu právního vztahu k nemovitosti, její úrokové sazby, očně nezměnitelné do 31.5.2013 a dohodnuta měsíční anuitní splátka 6.895,- Kč po dobu platnosti pevné úrokové sazby. Dále se klienti zavázali hradit bance vyúčtované poplatky (tj. ceny poskytnutých služeb a provedených úkonů podle sazebníku)- čl IV/4. V čl. VI/2 – Ceny byl dále dohodnut závazek klientů platit poplatek za správu a vedení úvěrového obchodu (nyní poplatek za správu úvěru) ve výši 200,- Kč měsíčně. Další údaje o úvěru jsou uvedeny v obchodních podmínkách, poplatky za úkony upravuje sazebník pro bankovní obchody. Zaplacení poplatku žalobce prokazuje výpisem z úvěrového účtu č. 100/111.

Z uvedeného plynou tyto závěry:

Skutkové vyličení je podáno přehledně a srozumitelně. Účastníci v tomto případě uzavřeli smlouvu o úvěru podle § 497 a n. obč.z., aniž by zde vznikly pochybnosti o tom, co bylo žalobci poskytnuto a co žalobce platil. Kromě jiného zaplatil také částku za jeden měsíc ve výši 100,- Kč. Tu žalobce požaduje vrátit z důvodu bezdůvodného obohacení žalovaného. Podle § 451 o.z. platí, že kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatil, musí obohacení vydat. Bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů. Podle § 456 o.z. předmět bezdůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán. Nelze-li toho, na jehož úkor byl získán, zjistit, musí se vydat státu.

Žalobce staví žalobu na tom, že ujednání o poplatku není dostatečně určité a srozumitelné, protože není jasné, co je jeho obsahem a co se za tento poplatek klientovi poskytuje. Má za to, že poplatek si žalovaná účtuje jen za úkony činěné ve vlastním zájmu, aniž by pro klienta z toho plynula nějaká výhoda. Dovojuje to odkazem na sazebník, kde jsou jednotlivé úkony banky prováděné pro klienta oceněny samostatně. Uvedená představa není podle názoru soudu správná. V článku VI/2 smlouvy je uveden závazek klienta platit bance měsíčně poplatek za správu a vedení úvěrového obchodu (nyní za správu úvěru). Toto vyjádření je pro průměrného spotřebitele dostatečně srozumitelné. Za co se platí, ostatně sám žalobce příležitostně vysvětluje: jde o evidenci úvěru bankou, t.j. zejména z pohledu včasnosti a úplnosti splátek, což si banka vede ve vlastním zájmu. To je zcela pochopitelné, stejně jako to, že si banka takovou činnost nějak oceňuje. Není třeba, aby měl klient z této činnosti nějakou výhodu. Žalovaná v této souvislosti správně podotýká, že v případě žalobce nešlo o první úvěrovou smlouvu. Dokládá, že již v r. 2002 poskytla žalovanému úvěr, přičemž žalobce se zavázal zaplatit cenu za správu a vedení úvěrového účtu ve výši 500,- Kč měsíčně, aniž cokoliv zpochybňoval (viz. čl. 5 smlouvy o úvěru č. 100/111, čl. 12). To opět potvrzuje názor soudu, že žalobci bylo zřejmé, za co poplatek platí. Poukaz na neplatnost takového ujednání z hlediska ustanovení § 37 odst. 1 o.z. proto neobstojí.

Dále žalobce přehlíží, že za poskytnutí úvěru musí bance zaplatit cenu. Ta je tvořena jednak úrokem, ale i dalšími platbami placenými v souvislosti s poskytnutým úvěrem. Poplatek za správu úvěru je tedy součástí ceny úvěru. To vyjádřil též Nejvyšší soud, byť v jiné souvislosti, na což žalovaná správně upozorňuje s odkazem na rozhodnutí z 10.5.2006 sp.zn. 7 Tdo 500/2006. Dohoda o poplatku je tedy součástí cenového ujednání. Smlouva o úvěru je v tomto případě smlouvou spotřebitelskou podle § 51a a n.o.z. Podle § 56 odst. 1 o.z. spotřebitelské smlouvy nesmějí obsahovat ujednání, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran. Nepřípustná jsou zejména smluvní ujednání uvedená příkladmo v ust. § 56 odst. 3 o.z. Podle § 56 odst. 2 o.z. ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na smluvní ujednání, které vymezují předmět plnění smlouvy nebo cenu plnění. Proto pokud jde o cenu plnění, nejsou soudy oprávněny takové ujednání zkoumat. Toto ustanovení je implementací Směrnice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993, o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách. Článek 5 odst. 2 Směrnice stanoví, že posouzení nepřiměřené povahy podmínek se netýká ani definice hlavního předmětu smlouvy ani přiměřenosti ceny a odměny na straně jedné, ani služeb nebo zboží dodávaných výměnou na straně druhé, pokud jsou tyto podmínky sepsány jasným a srozumitelným jazykem. Soudní přezkum cenových ujednání zákon vylučuje zcela záměrně. Smluvní volnost jako základní princip soukromého práva je chráněn Ústavou. Podle článku 2 odst. 4 Ústavy každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Článek 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod stanoví, že každý má právo vlastnit majetek. V případě úvěrových smluv to znamená, že je na vůli smluvních stran jakou cenu a v jaké formě si dohodnou. V praxi se to projevuje tak, že jedna smluvní strany učiní určitý návrh, který druhá strana podle svého volného uvážení akceptuje. V tomto případě lze předpokládat, že šlo o tento postup: žalobce projevili vůči žalované zájem o poskytnutí úvěru. Žalovaná mu předložila návrh smlouvy obsahující mimo jiné ujednání o poplatku jako součástí cenového ujednání.

Žalobce se na základě své úvahy dobrovolně a svobodně rozhodl na nabídnuté podmínky přistoupit, což vyjádřil svým podpisem na smlouvě. To opět vylučuje úvahu o případné neplatnosti ujednání z hlediska § 37 odst. 1 o.z.

Nejméně v posledních deseti letech ve sporech o placení úvěrů soudy vydaly množství rozsudků, jimiž uznaly nárok bank na tyto poplatky. Povinnost platit poplatky braly soudy jako samozřejmost a nezabývaly se detailně jejich oprávněností. Ustálená rozhodovací praxe je rovněž argumentem pro přiměřenost poplatků ve smyslu § 56 o.z., jak odborná literatura přiznává (viz níže).

K podání žaloby byl žalobce zřejmě motivován rozsudkem Spolkového soudního dvora z 7.6.2011 sp.zn. XI ZR 388/10. Předpokládal totiž, že základem řešení je již uvedená Směrnice Rady 13/93/EHS, kterou je Spolková republika Německo vázána stejně jako Česká republika, takže rozhodnutí zdejšího soudu by mělo být obsahově stejné. Především je nutno uvést, že český soud je vázán pouze zákonem, případně též v konkrétní věci právním názorem vyššího soudu. Rozhodnutím cizího státu vázán není, stejně jako rozsudky českých soudů vydanými v obdobných věcech. Proto rozsudky, které zde strany předložily, nemají pro rozhodnutí v této věci valný význam. Zbývá jen poznamenat, že Spolkový soudní dvůr založil své rozhodnutí na odlišné právní situaci, neboť německá úprava není identická s právním řádem České republiky (podrobnosti např. v článku R.Frank, P.Veselková, P.Wolff: Přijetnost poplatků za správu a vedení úvěrových účtů vedených pro spotřebitele, Právní rozhledy 15-16/2013, str. 515).

Zbývá pouze dodat, že účastníci předložili na podporu svých tvrzení řadu dalších důkazů. Jde zejména o vzájemnou korespondenci, rozhodnutí jiných soudů, rozhodnutí finančního arbitra, listiny osvědčující úvěrovou politiku žalované, novinové články a znalecké posudky na toto téma. Jde vesměs o důkazy podpůrné (informativní) povahy, na nichž soud své rozhodnutí nezaložil. Za základní důkaz totiž považoval především úvěrovou smlouvu samotnou, kterou ani z části neshledal neplatnou. Pak se ovšem o bezdůvodné obohacení na žalované straně nejedná. Žaloba tak zůstává bezúspěšná.

O nákladech řízení soud rozhodoval podle § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalované vznikly náklady za její zastoupení advokátem. Jemu náleží odměna podle § 7 č. 1 adv. tarifu ve výši 300,- Kč za jeden úkon. V tomto případě zástupce účastníka uskutečnil 6 úkonů, takže odměna činí 1.800,- Kč a dále paušální náhrada podle § 13 odst. 3 adv. tarifu za 6 úkonů po 300,- Kč a náhrada daně z přidané hodnoty 21% t.j. 756,- Kč, takže náklady řízení činí celkem 4.356,- Kč.

Proti rozsudku není přípustné odvolání.

V Praze dne 1.10.2013

Za správnost vyhotovení:
Beata Szturcová

JUDr. Lubomír Novák, v.r.
samosoudce

